

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

До захисту допущено

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 2015 р.

Дипломна робота
освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»

з напрямку підготовки (спеціальності) 7.02030304 «Переклад»

на тему: Стереотипізація образу жінки в англійській та українській картинах світу (на матеріалі англійських та українських фразеологізмів)

Виконала: студентка 5 курсу, групи ЛА-42с

Гензьора Наталія Сергіївна

Керівник : Усик Галина Миколаївна

Консультант _____
(назва розділу) (вчені ступінь та звання, прізвище, ініціали) (підпис)

Рецензент _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Засвідчую, що у цій дипломній
роботі немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних
посилань

Студент _____
(підпис)

Київ – 2015 року

ВСТУП

Як відомо, одним із актуальних напрямків в історичній, філософській, соціологічній, лінгвістичній та культурологічній науці є гендерні дослідження. Гендер став одним із центральних та фундаментальних понять сучасного суспільства. При цьому його трактування традиційно обґрунтовують ідеєю про те, що важливими є не біологічні чи фізичні відмінності між чоловіками та жінками, а ті культурні та соціальні значення, яких суспільство надає цим відмінностям. Оскільки гендер є соціально зумовленою категорією, що формує культурно зумовлені очікування мовця, ключовим в аналізі гендерної взаємодії є поняття гендерного стереотипу. Проблема гендерної стереотипізації є однією з тих, яка значною мірою стимулювала розвиток гендерних досліджень. Обґрунтовуючи положення патріархального характеру суспільства і дискримінації жінок, поборники жіночої рівноправності опиняються перед необхідністю відповісти на питання, чому ж даний вид несправедливості не викликає протесту, в тому числі у більшості самих жінок.

Актуальність теми даної роботи обумовлена новим підходом до вивчення образу жінки, що дозволяє досліджувати його крізь призму стереотипного аспекту в українській та англійській мовах. Внаслідок цього дане дослідження представляє певну теоретичну і практичну значимість для вивчення інтракультурних особливостей, характерних для англійської та української культур.

Ця робота ставить собі за мету проаналізувати фразеологізми про жінок, наявні в англійських та українських джерелах, розподілити їх тематично і провести порівняльний аналіз стереотипного образу жінки.

Мета роботи - провести комплексне дослідження «образу жінки» як стереотипу в системно-функціональному аспекті в рамках англійського та українського мистецького дискурсу.

Поставлена мета передбачає вирішення таких дослідницьких завдань:

- описати систему фразеологічних одиниць, що фіксують «образ жінки» як стереотип в англійській лінгвокультурі;

- уточнити набір факторів екстралінгвістичної обумовленості формування «образу жінки» як гендерного стереотипу в англійській фразеологічній картині світу;

- проаналізувати функціонування стереотипу «образ жінки» в англійському та українському художньому дискурсі;

- визначити основні тенденції конотативних змін стереотипу «образ жінки».

Об'єктом дослідження є «образ жінки» як стереотип.

Предмет дослідження - системно-функціональний аспект репрезентації «образу жінки» як стереотипу в англійському та українському художньому дискурсі.

В якості основних методів дослідження в роботі використовувалися семантичний, стилістичний, контекстуальний та порівняльно-порівняльний аналізи. Ефективність комплексного підходу до вивчення двох культур дозволила виявити риси подібності та відмінності в їх семантичних і синтаксичних структурах.

Методами даного дослідження є:

- 1). порівняння і співставлення
- 2). описовий
- 3). елементи кількісного аналізу

Наукова новизна полягає в тому, що дослідження проводиться на основі комплексного порівняльного аналізу фразеологізмів, з урахуванням відмінностей їх значення в українській та англійських мовах.

Теоретичне значення полягає у подальшому вивченні гендерних стереотипів, їх класифікації, значення та способи утворення.

Практична значущість дослідження полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані у перекладознавчій практиці.

Структура роботи складається зі вступу трьох розділів, загальних висновків, резюме англійською мовою, додатків.

У **вступі** обґрунтовується актуальність дослідження; визначається мета, завдання, методи, об'єкт, предмет; матеріали дослідження; зазначається наукова новизна роботи та

практичне значення отриманих результатів, окреслюється структура дослідження.

Перший розділ роботи присвячено вивченню поняття стереотип, розглянуто значення та їх класифікація.

У **другому розділі** розглянуто основні напрями гендерних стереотипів, її засоби вираження та способи творення.

У **третьому розділі** проаналізовано засоби вираження гендерної стереотипізації жінки через призму українських та англійських фразеологізмів.

У **загальних висновках** підбиваються підсумки проведеного дослідження

У **додатках** подано приклад засоби вираження гендерної стереотипізації жінки.

SUMMARY

Gender stereotype is very important issue, and attracted attention of many researchers. The concept of "gender stereotype" dates back to ancient times and occupies an important place in the Christian religion.

The main functions of the gender stereotypes are: explanatory function; regulatory function; differential function; relay function; protective function or acquittal.

Gender is a social and biological characteristics with the help of which people give the definition of "man" and "woman". Gender stereotypes contain normative patterns of behavior that are attributed to individuals, male or female. Gender stereotypes are entirely dependent on the cultural environment and context in which they exist.

All gender stereotypes can be divided into 3 groups:

1. The stereotypes of masculinity and femininity;
2. stereotypes associated with certain social roles in the family, professional and other areas;

3. stereotypes reflecting differences between men and women in certain types of work.

Thus, the term "gender stereotypes" include, first, the quality and characteristics that describes men and women. Second, the gender stereotypes are normative patterns of behavior traditionally attributed to individuals, male or female. Also, gender stereotypes reflected opinions, people's ideas about what is different between men and women. Finally, gender stereotypes depend on the cultural context and the environment in which they find the application.

ЗМІСТ

ВСТУП 4

РОЗДІЛ 1. СТЕРЕОТИПІЗАЦІЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ 7

1.1. Поняття стереотипу 7

1.2. Функції гендерних стереотипів 12

1.3. Значення гендерних стереотипів та їх класифікація 14

1.4. Основні гендерні групи стереотипів 17

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I 22

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГЕНДЕРНИХ 23

2.1. Основні напрямки у вивченні гендерних стереотипів. 23

2.2. Релігійний характер гендерних стереотипів 26

2.3. Гендерні стереотипи в сучасному світі 30

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II 39

РОЗДІЛ 3. СТЕРЕОТИП ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ КУЛЬТУРІ 40

3.1. Лінгвокультурологічний аспект англійських фразеологізмів 40

3.2. Лексичні особливості вираження гендерних стереотипів в англійській мові 43

3.3. Лінгвістичні засоби вираження гендеру в англійській мові 45

3.4. Стереотипний образ жінки в українській фразеології 52

3.5. Зображення стереотипного образу жінки в англійській фразеології 56

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III 61

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ 62

SUMMARY 66

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 67

ДОДАТКИ 72

Додаток А. Жінка в українських прислів'ях. 72

Додаток Б. Жінка в англійських прислів'ях 76